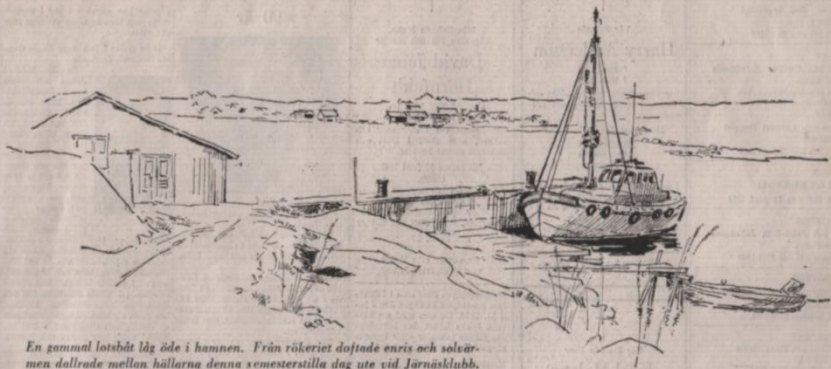

VÄSTERBOTTENS-KURIREN tisdagen 1 juli 1969

117 1969

En gammal lutsbåt låg öde i hamnen. Från rökeriet doftade enris och solvärmen dallrade mellan höllarna denna semesterstilla dag ute vid Järnasklubb.

Sommarstiltje i Järnasklubb

Det doftade enris och nyrokt sik lite varstans mellan klipphöllarna. I badviken roade sig två flickor. Två pojkar – ordentligt försedda med flytvästar – snirklade med sin snurra runt två större segelbåtar inne i hamnen. I övrigt var allt lugnt och stilla. Bredbukiga gamla lutsbåten Ulv låg övergiven. Allt verkade semesterstilla. Till och med måsarna tycktes ha tagit sista denna soliga junidag ute i Järnasklubb, förr ett livaktigt fiskeläge, nu alltmera ett semesterparadis för fiske- och naturromantiker.

Solen började bryta fram mellan regntunga skyar, efter allt för få välkomna regndroppar, denna ljuvliga solvarma förmiddag under vilken resan ut mot Järnasklubb och havet.

Lotsstationen låg som väntat öde. Verksamheten där upphörde totalt förra hösten. Nya navigationsystem är en av orsakerna till att rationaliseringsåtgärderna inom sjöfartsverket funnit att det går att klara sig utan lotsar vid Järnäs. Därmed är en över 100-årig tradition ett minne blott.

Men flera av de lotsar som tjänstgjort därute har hunnit rota sig ordentligt på "Klubben". Här egna stugor därute och vi under inte på att de trivs och återkommer som sommargäster.

◆ Överlotsen råkade sik

Nere vid hamnen fann vi f. överlotsen Rudolf Lindvall i färd med att röka sik. En piggyngling – över de 60 – som förra hösten, i och med sin pensionering, var med om att plocka inventarierna i lots-

stugorna och bodar.

Nu kan han och maken Kerstin fara ut och lägga nät precis när de vill. Det har varit gott om sik ute på strömmingsrunden. Natten hade gett ett 30-tal fiskar men natten före hade man fått närmare 100.
— Vi kan inte minnas att vi haft det så varmt och härligt så tidigt på sommaren. Under midsommarhelgen hade vi 17 grader inne i badviken, säger fru Kerstin. Doltorn Eva, som upprätthåller pappans traditioner och arbetar vid sjöfartsverket i Stockholm, ler instämmande. År hemma med maken Hans Norstedt på semester och hade verkligen tur att hitta finvädet.

◆ Fiskerestor

På andra sidan hamnen hittade vi bland yrkesfiskarna därute 71-åriga Algot Häggström, som vanligt i god vigör. Under många år har n'Algot varit föreståndare för Järnasklubbs fiskförsäljningslag. I "den gamla goda tiden" när strömmingsfisket drevs mera på heligt av 12—

15 bätlag kunde han årligen väga in mellan 130–140 ton strömming, fisk och lax.

I år har han inte fått ta emot en enda lax. De få som storrysfiskarna fått har de placerat själva. Däremot fick man tidigt i våras rätt bra med strömming. Om den nu finns på grunden är inte lätt att veta. Det är bara sporadiskt någon går ut med skottarna.

Med säkerhet vet man dock att den varit mot land vid Grisselklubben strax utanför hamnen. På siknät har man fått mycket goda fångster av sik som gått där och kalasat på strömmingsrom.

◆ 112 kilo sik på 10 nät

Oskar Brändström pensionerad fiskare och numera boende i Nordmaling men med fisketuggen kvar därute svarade hitomdagen för årets rekordfångst. På 10 nät fick han 112 kg sik.

— Näten var som ett enda pärlband, berättar Brändström.

Han tycker för övrigt att

F. överlotsen Rudolf Lindvall kan nu fiska och röka sik så mycket han vill.

det varit ovanligt gott fiske. Fick flera storfångster av strömming i slutet på maj. En gång 1200 kg och en annan 890 kg. Men han är storbesviken på fiskförsäljningsföreningen. Efter att han blev sjuk i mitten på 50-talet gick han ur som medlem ur föreningen. Nu när han blivit skapligt bra och lusten att fiska sitter kvar i blodet får han inte samma betalning som de fiskare som står kvar som medlemmar. Medan Brändström fick 23 öre betalades medlemmarna med 90 öre kg!

Som hjälp i fisket hade han för tillfället semesterande-sonen Thore från Hörnefors. Nu lapande sol och skögluft vid bärdomshemmet tillsammans med maken Elvör, dottrarna Yvonne och Gun-Mari samt sonen Rolf. Alla i en stillsam idyll. Dock saknas inte pyssel. Pappa Oskar och Thore donade med en skottkärra medan mor Alma lagade nät i sommarsolen.

Pensionerade rundvikstjänstemannen Sven Dyberg och sonen Göran hade fått låna n'Algots rökeri för att röka en del av nattens storfångst av sik. Medan värmen och enriset gjorde sitt satt de vid Häggströms moderna "flugabänk" och hörde honom berätta om tider som varit.

Sen 1914 när fadern dog har n'Algot varje sommar residerat därute på Båthallen. Så fort våren kommer längtar vi hitut och vi stortrivs här, berättar fru Hanna, allt medan hon grejar med trädärna i den ryamatta hon har som färdskäp. Annars brukar hon hålla på med vävning för bi a hemslojdens räkning — men det går inte att sitta inne vid vävstolen såna

här dagar, när trollius, gullvivor, petunior, bergenis, m m blommar i rabatten.

◆ Rosor och harar

Längst ute på halvön residerar f. tandläkaren Ivar Dahlén (81), Nordmaling, över 80.000 kvm klippor och klappersten. Blev ägare till området innan strandtomter vid havet blev hårdvaluta. Nu pysslar han med sina rosor, trädgårdsland och tomat.

Klagar över torkan. Inte hjälper det att vattna med vatten från havet. Möjligen kan man i nödfall rida kulturväxter, men bra är inte Bottenvikens bräckta vatten, även om dess salthalt är låg.

Dessuto har tandläkaren Dahlén som trädgårdsmästare ett för de flesta ovanligt problem att brottas med. Det är förhållandevis gott om hare i havslandet och rosenknoppar m m förefaller vara mums för unghararna.

◆ Inte bara ro och vila

Nu är vi medvetna om att denna sommarapsodi från Järnasklubb är något missvisande. Det är inte bara ro och vila, även om man i stort har övergett fisket. Andra näringar har tagit vid. Bil- och bussburna pendlar många mellan hemmet och centralorten Nordmaling. Därför ger våra upplevelser därute en stilla sommarlag en något skev bild. Det är nog inte så att pensionärer och sommargäster helt har tagit kommandot i Järnasklubb.

Text:
Anders Åström

Teckningar:
Gösta Larsson

Algot Häggström (71) lugn och trygg fiskare har ordning och reda i bodar och båt

— I Rundviks kyrka vigdes på lördagen vägmästaren Tore Dahlin, Husum, och tandsköterskan Britt-Marie Grundström, Umeå, dotter till fru Britt Lindahl, Umeå, i hennes äktenskap med framlidne Tage Grundström, Rundvik. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt Harry Marklund. Musikdirektör Lars Boström, Uppsala, spelade på orgel. Violinsolo utfördes av trafikledare Bo Lindahl, Umeå, och instrumentmakare Johannes Degerman, Rundvik, sjöng solo. Efter vigseln gavs middag på Levar hotell för ett 40-tal gäster. (Foto: VR Rundvik)

ONSDAG 2/7 kl 20-24
Lägre entré före kl 20
En toppendanskväll med svensktopp-
ettorna...
TRIO MED BUMBA

TRIO ME

Vaktavlösning i Nordmaling Cp:are avlöste Rönnerberg

Nordmaling (VK) 43-åriga hemmansägaren Lennart Jacobson, Levar (cp) des vid kommunalfullmäktiges sammanträde på måndagskvällen, enhälligt till ordförande i kommunalnämnden. Jacobson efterträder riksdagsman Gunnar Rönnerberg, som i och med sammanträdet definitivt lämnar sina många förtroender drag inom Nordmalings kommun för att tillträda en tjänst i Umeå. Den nyvalde kommunalnämndsordföranden kom med i nämnden så sent som 1968. Bland hans övriga offentliga uppdrag kan nämnas leda motskap i styrelsen för Västerbottens södra mejeriförening.

Inför fullmäktige avtackades Gunnar Rönnerberg av fullmäktiges skogschef Ture Rylander. Han erinrade bl a att Rönnerberg i över 20-året är tillhört fullmäktige, därunder mer än halva tiden varit dess ordförande och sedermera ordförande i kommunalnämnden. Med Gunnar Rönnerberg förlorar Nordmalings kommun en skicklig erfaren kommunalman, en man som betytt mycket för kommunens utveckling, poängterade hr Rylander.

I sitt svarstal tackade Gunnar Rönnerberg för att han fått vara med och tjäna kommunen.

Vid kompletteringsval (samtliga gällande återstående mandat) valdes hr John Erik Nylander, Rundvik till ledamot i kommunalnämnden efter Gunnar Rönnerberg. Till ledamot i skolstyrelsen efter Algot Lindgren, Norrfors, valdes köpman Lars Hellman, Norrfors. Mättningsman Knut Holmlund valdes till ledamot i centrala byggnadskommittén och som ny ordförande i denna valdes inspektör Harald Lundberg, Nordmaling. Slutligen valdes till 1:e vice ordförande i fullmäktige nämndeman Edvin Karlstedt, Rundvik.

STRID OM 800 KRONOR

Fullmäktige var helt enig med kommunalnämnden att Röda Fjädersninsamlingen skulle få utlovas 1.000 kr. 3.000 kr beviljades Tallbergs bygdegårdsförening för renovering

Lennart Jacobson, Levar, ny kommunalnämndsordförande i Nordmaling.

av bygdegården. Man beviljade elever vid gymnasium och fackskola, teknisk linje 430 kr per elev och år för läroböcker och annan undervisningsmateriel, elever vid gymnasium och fackskola i övrigt får 360 kr och elever vid yrkesskola 160 kr per år från läsåret 1970-71. Det kommunala bidraget till eleverna beräknas komma att kosta kommunen mellan 70-80 000 kr per läsår.

När man kom fram till en fråga om 800 kr för bestridande av kostnaderna för en lekavakt i lekparken i Nordmaling blev det tvärstopp. Kommunalnämnden hade avstyrkt barnavårdsnämndens hovsamma anhållan. Nämndens ordförande Thorild Landström yrkade att lektanten skulle få sina pengar.

Gunnar Rönnerberg talade enot. Ansåg det vara en avvägningssak. Skulle Nordmaling få lekavakt kommer säkert flera att vilja ha. Sex talare var i elden innan man beslutade sig för votering. Den vanns av "barnavårdarna" med 14 röster mot 13.

LÅN BETALAS IGÅ

Det lån på 15 000 kr som Mo värförening har hos kommunanställdas pensionskassa beslöt fullmäktige betala sedan man nu fått ut statsbidrag.

Av LPS arkitektbyrå upprättade förslag till ändring av stadsplan för kv Svea i Nordmaling godkändes liksom stadsplan i kv Sjömanen i Rundvik.

Fullmäktige godkände kommunalnämndens förslag.

20 000 TILL AVA HAVSBAD

Ava havsbad beviljades 20 000 kr för fullföljande av vissa upprättningsarbeten och man hade inget emot att kommunen får 17 500 kronor i statsbidrag för rivning av gamla skolan i Nordmaling och 3 500 kr för rivning av ett uthus i kv Bagaren i Rundvik.

Angående fråga om påbyggnad av Drottninggatan i Nordmaling till högre standard påpekade Helmer Jakobsson, Gräsmyr, att återställandet av gatan i tidigare skick vilade på den entreprenör som utfört ledningsarbeten efter gatan. Nu hade ett preliminärt avtal träffats mellan kommunen och entreprenören att denne för 84 000 kr skulle bygga ut gatan till 8 m och med 2 meter trottoarer på vardera sidan. Även ett billigare alternativ slutade på 47 500 kr fanns men kommunalnämnden hade gått på det dyrare förslaget.

Det blev votering i frågan men Jakobsson fick bara fem med sig i sin sparsamhetsiver.

300 000 TILL RINGVÄGEN

Utan diskussion beslöt fullmäktige att 300 000 kr anvisas ur investeringsfonden för byggande av den sk Ringvägen från Hamngatan i Nordmaling till Utåkersvägen samt avslutningsväg mellan Ringvägen och vägen till ålderdomshemmet. Sammanlagt beräknas vägen komma att kosta 410 000 kr men om den byggs såsom kommunalt beredskapsarbete beräknar man resterande i statsbidrag.

För det kommande fritidsområdet vid Rödviiken beslöt fullmäktige av hr Johan Nordell, Rödviiken köpa fastigheten Prästbordet 1:1 omfattande 73 300 kvadratmeter med därpå befintliga byggnader för 116 000 kr. Johan Nordell och hans maka skall under sin livstid inneha bostadsrätt och därför i hyresersättning erlagga 200 kr per år.

Slutligen beslöt man för 14 500 kr förvärva en av hr Holger Lundholm, Nordmaling, ägd bostads- och ladugårdsbyggnad inom Rödviiksområdet.

Torkrekord i Nordmaling

Nordmaling (VK) Så avslutades årets sköna varma junimånad med mulet väder och kyliga vindar från norr. Åsele som på fredagen hade 31 grader hade bara 10 på måndagsmiddagen i samband med regn. Den kallfront som under måndagen låg över Norrland förde med sig ostadigt väder med regnskurar i fjällen och inlandet. Till glädje för alla semesterfirare och soldyrkare kan meddelas att meteorologerna väntar snabb övergång och att solen och värmen kommer åter.

Trots de många vackra solskensdagarna blev det inget värmerekord för Nordmalings del. Medeltemperaturen stannade vid 16 grader. 1953 var varmare med 16,7 och 1966 med 16,4. Att vi upplevt en fin junimånad återpeglas dock av det faktum att medeltemperaturen för juni under den senaste 20 årsperioden stannar vid 12,9 grader. Ett flertal år har medeltemperaturen under juni varit under 12 plusgrader 1957 tex 11,1 och 1964 11,5.

Varmast var det den 27 och 28 juni med +28 lika med tidigare värmerekord från juni 1959. Frost inträffade

flera nätter i början av månaden. Natten till den 6 juni uppmättes -2 grader.

Många kanske undrar över att inte den gångna junimånaden medförde värmerekord. Men under den vackra varma perioden var det som regel sydliga vindar under dagen och dessa förde med sig kylig luft från det annu ej uppvärmda Bottenhavet. För inlandet däremot talar mycket för att årets junimånad varit rekordvarm.

RINGA NEDERBÖRD

Rekord har det däremot varit i torka. Nordmaling har fram till måndagseftermiddagen endast fått 7,1 mm nederbörd mot 46,1 mm som medel för senaste 20 åren. Tidigare torra junimånader var tex 1965 och 1963, men då kom i alla fall över 13 mm. Nu måste dock sägas att det lokalt i länet fallit betydande regnmängder i samband med åskväder.

Fjorton människor dödades när en tempelvägg störtade in nära den indiska staden Maharashtra. Templet var vikt åt den hinduiska guden Hanuman. (TT-Reuter).

Klart att börja bygga för fritid på Fårskäret

Nordmaling (VK) Nu är det fritt fram för fritidsbebyggelse på Fårskäret, Järnäs, vid Nordmalingsfjärden. Efter nära två års planerande finns nu ett 70-tal fritidstomter och därtill ett område som planeras för ett 25–30-tal fritidshus att byggas i grupp à la fiske-läge.

På tisdagen var representanter för kommunal- och byggnadsnämnden i Nordmaling samt pressen inbjudna att bese detta Nordmalings första stora fritidsområde. Direktör Sture Utterström i Utterströms entreprenader, Umeå, som skall exploatera området framhöll bl.a. den snabbhet som kommunen och länsmyndigheterna visat för ärendets genomförande.

Byggnadsplanen över det drygt 500.000 kvm stora området har utförts av stadsplanarkitekt Torsten Holm VAB, Umeå och denne gav en redogörelse om den fastställda byggnadsplanen innan det var dags att börja rundvandringen.

MUDDRING OCH RÖJNING

Det arbetas nu för fullt med att röja upp vägar och parkeringsplatser och allmänna områden. En grävmaskin var i arbete för att fördjupa infarten till båthamnen på områdets norra del och man var vidare i färd med att lägga utledningar för vatten.

Blivande fritidsbyggare ute på Fårskäret skall få oljegrusbelagda vägar och vatten framdraget till tomtgräns. Två båthamnar skall anläggas och områden för tennis- och bollplaner grovbrytas. Som byggleddare har exploatören ingenjör Henry Widen, Umeå, som i sin tur har hjälp av bl.a. ingenjör Lennart Björklund, Nordmaling.

MANGA SPEKULANTER

Trots att man ännu ej bjudit ut tomterna till försäljning har många kontaktat företaget och man har en lång lista på intresserade spekulanter.

I visningen deltog även bl.a. ingenjör Bengt Nilsson vid länsstyrelsens naturvårdssektion, lantmätare Gert Hallén, Umeå, kommunalkamrer Harald Brännlund, byggnadsnämndens ordförande Carl Björklund, ledamoten i byggnadsnämnden Werner Axerth, hemmansägare Evert Molin och ingenjör Sune Lundström alla Nordmaling.

Direktör Sture Utterström, arkitekt Torsten Holm, byggleddare Henry Widen och disponent Rune Sundström vid Fårskärvikens fina sandplage.

Skogsbrand i Djupsjö

Nordmalings brandkår kallades på torsdagsförmiddagen till Djupsjö där det börjat brinna på det sk Hallberget på skog tillhörig hemmansägare Olof Engman. Ett cirka halvt hektar skogsbevuxet bergsparti brändes av innan brandkåren och bybor lyckades få stopp på branden. Man fick vid släckningen god hjälp av en ordentlig regnskur. Man tror att åskan på söndagen slagit ned i en tall på berget och att elden sen legat och pyrt. Det åskade ordentligt i bygden på söndagen och bl.a. slog blixten ned och tände på fem ställen i skogen nära byn — bränder som byborna då lyckades släcka omgående.

NORDMALINGS- krönika

EFTER en ovanligt kylig vår kom så den efterlängtrade sommarvärmen. Och nu har lite regn kommit också.

Men torkan tycks ha spelat förhoppningarna om en god höstkörd. Enar Magnusson, Levars KR-bonde har börjat med inläggning av ensilage men klagar över att vallarna är tunna och ger lite trots kraftig övergödning.

Bekymrad över hur det kommer att gå med höet var även hemmansägare Nils Olof Jakobsson, Torrböle. Menade att det i hans by förefaller bli mycket skvalt med hö. Dessutom tycks inte denna vår övergödning med fullgödning ge väntat resultat. Kylan i inledningen av vegetationsperioden samt avsaknaden av regn har tydligen försvårat växternas näringsupptagningsförmåga. Men i nu rådande värme brådmognar höet och allt talar för att det blir en tidig slåtter i år.

A. det tummen ned för höet förefaller värsåden ha startat rätt bra men visst behöver även den en hel regn — speciellt då på de lättare jordarna.

FORSOMMARVÄRMEN har medfört att även Bottenvikens som regel svala böjor uppvärmts ovanligt tidigt. Vid Ava havsbad var det här om dagen full fart på badandet. — Minst 18 grader i vattnet. I övrigt var det även full verksamhet. Bo Adolfsson, Ava, som nu driver havsbadet kunde glädja sig åt att beläggningen vid campingplatsen startat ovanligt tidigt. Nu har han även fyra övernattingsstugor klara. Fru Sonja var där och målade så svetten lackade och varmt hade även Hilding Landby som svarade för målningen inomhus. Stugorna har uppförts av byggnadssnickaren Joel Ögren och hans söner Karl-Erik och Berndt från Mullsjö.

Från Djupsjö meddelar Siegfried Schumacher att uthyrning av stugor och gårdar går fint. Att en hel del turister från bl.a. Tyskland och Belgien har hittat upp till Djupsjö och att det är jättevarmt inne i badviken.

NYTT FÖR I ÅR är att man i lekparken i Nordmaling har fått en "Lektant" som skall ha tillsyn om barnen. Det är Lena Forsberg, nybliven student, som fått detta pusselsjobb om hand. År där fyra timmar per dag. Hon trivs men önskade gärna än flera barn omkring sig. I parken håller i år Erik Lundgren fint med hjälp av ungdomarna Christina Lundström och Wogert Sjöberg.

ALLT TALAR FÖR att det kommande säsong blir betydligt livligare på bondeskogen, omtalar inspektör Allan Bäckman, Nyåker. Han har under våren haft åtta man och tre damer i skogsplantering. De har satt ut ca 70.000 plant.

— Ja visst märks det att skogsägarna väntar bättre konjunkturer, säger skogsvårdskonsulent Lennart Katrisson, Levar. Många har hört sig för om stämplingar. Dessutom omtalar han att det under våren planterats ut sammanlagt ca 75.000 granplant — delvis på stormskadade områden och ca 50.000 tallplant inom nordmalingsområdet. Dikesstakning pågår i bl.a. Levar och Bredvik. Det rör sig om projekt på miljals med skogsdiken.

ANDERS

ottens frisinnade länstidning

Fredagen 4 juli 1969

Ingen dålig 2-årsvall det här konstaterar Nordmalings än så länge enda KR-bonde Enar Magnusson, Levar. Timotej och klövern var 60 cm hög när den togs på torsdagen.

51. Fredagen 4 juli 1969

Västerl

Ojämn höskörd men kornet ger löften

Nordmaling (VK) Jag tror inte det trots allt blir så dåligt med hö i år, säger hemmansägare Enar Magnusson, Levar, Nordmalingsbygdens än så länge enda KR-bonde. Han är i dagarna i färd med att avsluta årets ensilageslätter. Vissa av Magnussons fält har gett verkligt bra. Detta kunde vi konstatera vid ett besök på torsdagen. Timotejen och klövern stod tät ca 60–70 cm hög på den andraårsvall som då stod i tur.

— Men höskörden väntas bli ojämn.

Rena milssväxten hotar på äldre ej övergödslade vallar. Däremot de som var ute tidigt och över-

gödslade har en betydligt bättre situation. De kan i många fall räkna med "hottengräs" av god kvalitet på 2:a-års och äldre vallar. Tyvärr tycks det vara rätt

allmänt att första årsvallarna är tunna på grund av utvintring. Därtill har torkan och värmen under juni medfört att höet brädn-

Forts. sista sidan spelt 3

Forts. nästa sida!

Ojämnt ... 4/7 1969

Fort. från sid. 1

mognat. Där nu jägarn står i blom är det inte mycket att vänta, säger agronom Martin Johansson vid hushållningssällskapet.

— Rent allmänt torde vi redan nu kunna konstatera att höskörden i år kommer att bli under den normala. Jag såg i dag att man börjat, med slättern på en del håll i umebygden men det var ensamma hässjor som kommit upp — det var gott om hässjevirke kvar.

Men även om höet är kort är det nog riktigt att börja och ta en del vallar. Det är bättre att få fin kvalitet än mycket hö som mest består av halm och växtträd.

KORNET GER LÖFTEN

Kornet ser överlag bra ut. Vissa sandjordar har dock lidit svårt av den envisa torkan. Dock kan man säga att det är begränsade arealer som skadats. Men nog var det nödvändigt att det började komma regn. Då inte minst för potatisen. Det är viktigt att det finns vatten i jorden nu när knölsättningen skall börja, slutar agronom Johansson.

För att återgå till Enar Magnusson i Levar var han bekymrad när han dagarna efter midsommar började med ensileringen. Gräset var kort och tunt.

— Dessbättre var det inte lika dåligt överallt och dessutom har det vuxit mycket under de senaste dagarna. Och nu när vi fått lite regn — dock allt för lite här i kustbygden — bör vi kunna förvänta oss en god andra skörd.

Enar Magnusson har närmare 50 hektar som han skall skörda som ensilage. Det mesta är redan avklarad och i början av nästa vecka beräknar han ha det 15 meter höga silotornet fullt. Därefter blir det att sät-

ta igång med höslättern. Det är de äldre vallarna som går till hö. Av grovfodret beräknas 80 procent läggas in som ensilage medan resten tas som torrfoder. Och det behövs åt skilliga mängder foder för gårdens 50-tal mjölkkor och stora ungdjursbesättning.

Även statsagronom Erik Hagsand vid Röbbäcksdalens försöksanstalt klagar över dålig övervintring på 16 års vallarna. Föregående års torka medförde att insådden fick en dålig start och sen var den gångna vintern besvärlig. Förde med sig "tjälbrännor" och svampangrepp. Därtill kommer den svåra torkan under våren och försommaren från slutet av maj och till torsdagen hade man endast fått 9 mm regn.

Detta med torkan har medfört att övergödslingen inte fått väntad effekt och vi får med all sannolikhet räkna med en låg höskörd. På försök har vi redan börjat med höskörden medan inläggningen av ensilage är redan klar för vår del.

Glädjande nog kommer stråsäden fint. Trots torkan har inga svårare torkskador uppstått och nu med det regn vi fått finns nog ingen anledning vara allt för pessimistisk. Dock behövs ännu mera regn — i vart fall här på Röbbäck — för bla raps, rajgräs och potatisen, slutar agronom Hagsand.

POTATISEN FIN

Jag tycker det ser lovande ut, säger storpotatisodlaren Helge Carlsson, Provåker. Tillsammans med fyra grannar har han satt i det närmaste 50 hektar potatis — bintje genomgående. Vi har fått lite regn — dock troligen mera än kustbygden — och även om vi önskar mera nederbörd är det för vår del ingen fara.

Någon slätter räknar han inte med förrän andra veckan i juli och menar att det behövs att höet får växa än ett bra tag. Han klagar liksom andra yrkesbröder över att det verkar bli lite hö — sämre än i fjol då man fick normalskörd.

KNAPPT HALFTEN I ASELE

Hemmansägare Karl Haglund i Gafsele hoppades att de senaste dagarnas regnskurar skulle sätta fart på höväxten. Om inte blir skörden knappt hälften mot i fjol trodde han. Den intensiva värmen i inlandet har varit till nackdel för både tyngre och lättare jordar. Innan regnet stod kornet helt stilla och började gulna men har nu åter börjat växa. Någon slätter hade inte kommit igång i bygden men kanske till veckan blir det att börja även här i bygden.

HÖGÅKER

Högåker (VK) Högåkers OK hade på torsdagen en träningsorientering i Sunnansjö. 40 personer ställde upp. Banläggare var Börje Tegenfeldt och Lars Strömberg.

Långa banan: 1) J.-I. Berg 37.05, 2) R. Söderström 38.25, 3) B. Lundgren 39.00, 4) L.E. Berggren 44.25, 5) Y. Söderström 45.50, 6) L. Nordell 48.15, 7) A. Arctaedius 50.10, 8) O. Lundgren 50.45, 9) L. Jonsson 51.00, 10) H. Lindqvist 52.00, 11) I. Sjögren 52.00, 12) R. Lindblom 53.20, 13) V. Nordberg, O. Olsson 57.00, 14) R. Sandberg 1.13.45.

Mellanbanan: 1) A. Lindgren 34.30, 2) S. Lindgren 42.55, 3) T. Agestedt 46.30, 4) F. Lindblom 49.40, 5) S. Lundgren 49.45, 6) E. Lindblom 53.00, 7) S. Sjöström 53.55, 8) N.E. Jonsson 57.40, 9) G. Burström 1.04.35.

Korta banan: 1) K. Lundqvist 18.40, 2) G. Johansson 20.30, 3) K.O. Österberg 22.20, 4) H. Holmlund 23.25, 5) B. Moström, P. Renman 28.30, 6) K. Mikaelsson 29.20, 7) T. Abramsson, M. Tomasson 30.55, 8) K. Hellberg, E. Valtersson 35.25.

FOTO: ROLAND BERGGREN

— Nu tar jag och 450.000 andra jobbare semester, säger Lage Rönnberg, Aspeå, (bilden). Han stod krumböjd över ett getingbo av armeringsjärn på ett bygge i Alidhem, Umeå, på fredagen.

Sedan reste han sig, saluterade med hjälmen och sa:

— Det ska bli skönt att tvätta av sig skiten och vara sin egen en hel månad.

55 ungdomar från Nordmaling på baptisternas sommarläger

Man samlas i grupper för olika aktiviteter. Här har ungdomssekreterare Göran Härnbro, Norrköping, samlat Mari Andersson, Anneli Wikman, David Huggström, Christin Andersson och Gunnar Bergenholm omkring sig för bibelstudium ute på klipporna.

Nordmaling (VK) Programmet vid årets läger är inte så späckat utan ungdomarna här hinner även med egna aktiviteter, berättar ungdomssekreterare Göran Härnbro, Norrköping, en av ungdomsledarna vid årets ungdomsläger vid Nordmaling baptistförsamlings sommarhem på Färskåret, Järnäs, 55 ungdomar — de allra flesta från Nordmalingsbygden — deltar i lägret som avslutas i morgon söndag.

— Vi har delat upp ungdomarna i patruller och lagt in olika tävlingsmoment i den dagliga lägerrutinen. Förutom patrullarbete där det bl. g. gäller att hålla ordning och reda inom patrullen, har man femkamp och andra tävlingar av olika slag. Bad, lek och ungdomlig samvaro inte att förglömma. Det mera fritidsbetonade livet på lägret varvas med sångstunder och bibelstudium.

Vid årets läger deltar även missionärsfamiljen Britt och Börje Petersson, hemma på semester från slit- samt missionärsarbete i Afrika.

Dessutom har man haft besök av missionärsfamiljerna Allert och Salomonsson som även de tillhör de missionärer som får stöd av Nordmalings baptistförsamling.

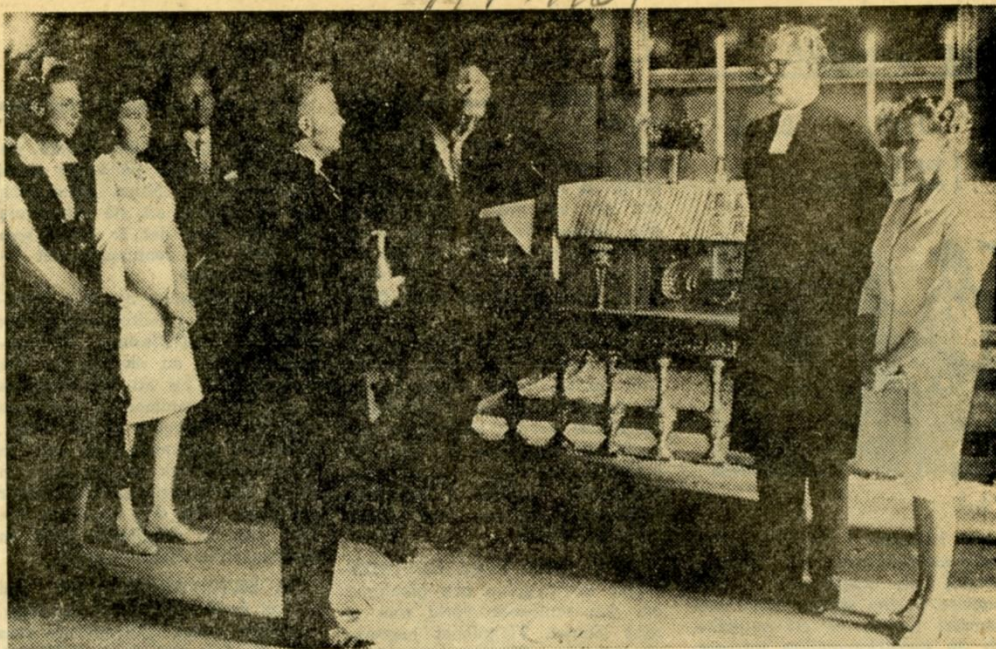
Lägerchef är i år Börje Erdtman,

Kalmar. Församlingens pastor Josef Sollerman är kaplan. Vidare medverkar församlingens egna ungdomsledare Gudrun Forsberg, Katrin Lindberg, Märta Gunnarsson och

Dan Ove Lindberg.

En viktig insats för trivselen gör även husmor fru Berta Hörnlund och hennes medhjälpare i köket fruarna Astrid Nyberg och Alice Nordström.

Nordmalings församlings tack till prostpar et Berta och Sigvard Spinnell framfördes av kyrkoherde Gunnar Lodin och som minne överlämnades en vas i silver. Närmast i tur att avskedshylla står kyrkorådets ordförande Harald Lundberg och kyrkobetjäningen.

NORDMALINGSPRÄST SADE FARVÄL TILL FÖRSAMLINGEN

Nordmaling (VK) "Låtom oss därför med frimodighet gå fram till nådens tron för att vi må undgå barmhärtighet och finna nåd i rätt tid" ur Hebreerbrevet 4:16 gav prosten Sigvard Spinnell Nordmalings församling som minnesord när han på söndagen avskedspredikade i Nordmalings kyrka. Efter nära 20 års tjänst inom församlingen flyttar nu prostfamiljen till Luleå där prosten Spinnell tillträder sin tjänst som planeringssekreterare inom Luleå stift.

Nordmalings kyrka var vid högmässan fylld till allra sista plats. Med utgångspunkt från dagens högmässotext om "Det stora fiskafånget" uttryckte prosten Spinnell i sitt tal till församlingen den tacksamhet han kände över att som präst ha fått tjäna församlingen. Tackade för all den omsorg, kärlek och vänskap han och hans familj fått röna.

SAMARBETE

Han tackade även sina ämbetsbröder och erinrade bl a om det goda samarbete som rått dem emellan. Samtidigt framfördes ett tack till kyrkobetjäningen för deras arbete. Till avskedet var prosten Spinnells

forna konfirmander speciellt inbjudna. Många av dessa hade mött upp.

GAVOR

Församlingens tack till prosten Spinnell och hans maka Berta framfördes av kyrkoherde Gunnar Lodin. Han överlämnade som ett synligt bevis en vas i silver. Kyrkorådets ordförande, inspektör Harald Lundberg, talade för kyrkorådet samt överlämnade en textad adress med gåvor från församlingsbor. Rosor till fru Spinnell kom fru Ann-Mari Nordström med.

Efter högmässan inbjöds till samkväm i församlingssgården. Där hölls en rad tal. Kyrkoadjunkt David Lindström, talade för ämbetsbröderna, fru Ann-Mari Nordström för barn- och ungdomsnämnden, fröken Liliar Hägglund för ungdomsgruppen, skogsvårdskonsulent Tore Karlsson för kyrkokören. Slöjdlärare Birger Lindahl och studierektor Karl-Gustaf Wilhelmsson representerade kyrkobrodererna, redaktör Herbert Bylund, Nordmalings kommun, predikant Sture Burman talade för Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och

MINNEN

Prosten Spinnell avslutade med att berätta några minnen från sin ungdomstid på kronotorpet Hundtjärnlieden och hoppades att hans en gång så starka timmerhuggararmar skulle räcka till att ge alla församlade ett stort tack och en stor kram — från den minste till den störste.

Att makarna Spinnell är omtyckta i bygden vittnade avskedets stund ute på den solbelysta gårdsplanen. Unga och gamla tog där tillfället i akt att trycka deras händer till tack för vad som varit och välgångsönskningar för kommande år.

Fotnot: Prosten Spinnell kom till Nordmaling som kyrkoadjunkt 1949 och uppehöll denna tjänst till 1957. Han tillträdde då tjänsten som stiftsadjunkt i Luleå. 1961 återkom han till Nordmalings församling som komminister. 1/7 1968 tillträdde han på halvtid tjänsten som planeringssekreterare inom Luleå stift och utnämndes samtidigt till prost inom stiftet.

ANDERS

FRÅN BYN just nu

8/7 MULLSJÖ 1969

MULLSJÖ AR en jordbruksby, som ligger i en dalgång mellan Gräsmys och Örsbäck. Byn har ett 40-tal gårdar, men med sommarstugornas räknat blir antalet omkring 50.

Den tidigast kända uppgiften om bebyggelse i Mullsjö härrör sig från 1543, när tre hemmansägare bodde på den plats där bönhuset, som förstördes av brand i vintras, ligger. På 1600-talet bodde mest änkor och äldre i byn. Männen omkring i 30-åriga kriget. År 1646 inflyttade emellertid en finsk familj. Från 1700-talet finns uppgift på ett gårdantal av fyra. Från 1777 börjar det gå att följa med i byns historia och utveckling. 1784 skedde den sk avvittringen för Mullsjö, Hallen och Ångersjö. Enligt Svensk Uppslagsbok betyder avvittring: "lantmaterieförändring för avskiljande av kronans jord från enskildas i Norrland och Dalarna. Denna avvittring började på 1600-talet och avsåg främst landets uppodling och bebyggande..."

1864–1912 fanns i Mullsjö sk vattensågar. Det sågade virket såldes till utlandet och skeppades från Norrholmen i Nordmaling. En hästkjuv med virke gick till Nordmaling varje dag. Vattensågen hade två ramar, ungefär som nutidens ramsågar. 1912–1940 använde man sig av ångsågar.

AFFÄR har funnits sedan 1890-talet, då Erik Olof Karlsson, en bonde i byn, var handlare. Han hade affär till några år in på 1900-talet. Sedan var byn utan handelsman till 1920-talet, när O. M. Granström tog vid. Efter honom Edvin Markblom och Granström från Mosjö, Vännäs. Nuvarande affärsman, Gustav-Adolf Ågren, kom 1947.

De flesta av byns invånare är, som nämnts, jordbrukare. Bland andra näringar kan nämnas O. M. Granströms snickeriverkstad. Hans specialitet är pinsoffor, vilka är verkligt omtyckta. Hemmansägare Rudolf Nilsson bedriver fåravel och hans cirka 50 får utgör ett trevligt inslag i bybild, när de betar nära vid sjön. Hilmar Lindström sysslar med träslöjd. Han arbetar med enträ och tillverkar bl a frukt- och sockerskålar. Han har blivit prisbelönad för sina välgjorda alster. Frithiof Norén svarar för furu, björk och ädelträ och framställer trevliga ljusstakar och skålar.

I ENLIGHET med tidens strukturalisering sker en del nedläggelser av jordbruk osv., men kommunikationerna har däremot förbättrats. Förut hade Mullsjö bussförbindelse med Umeå bara en dag pr vecka. Nu kan man resa till residensstaden alla vardagar genom Arne Abramssons busslinje. En annan förbättring är uppmontering av gatulyse.

EFS bönhus brann ju, som tidigare nämnts, i vintras. Man planerar nu att bygga ett nytt bönhus, som i källarvåningen ska rymma kurs- och ungdomslokal. EFS i Mullsjö har förutom mötesverksamhet söndagskola. Föreningens predikant är Joel Tobiasson.

Konsthantverk 8/7 från Djupsjö 1969

MAUD NASLUND och Sigvard Lindgren från Djupsjö i Nordmaling har båda gått kurser på Carl Malmstens Capella-gården på Öland. Nu har de gemensamt etablerat sig som konsthantverkare i Djupsjö under samlingsnamnet Måvård, och på NOLIA ställde de bl a ut vägglampor som fått modell av gammeldags mjölsikt, dockor och åtskilliga andra alster av slöj-dande i trä och textilmaterial.

8/7 1969 Polis söker stulen bil i Öre älv

Polis i Nordmaling söker en stulen bil på botten i Öre älv. En rymling från Umedalen påstår att han kört ner bilen i älven vid Håknäs. Sent i natt hade den inte påträffats.

Umeysinglingen stal en Volkswagen 1200 i ett garage vid Umedalen. Körde till Vännäs, där han parkerings-skadade en annan bil, fortsatte sedan till Håknäs. Därifrån ringde han till polisen i Umeå och påstod sig vara skadad och dessutom ha kört ner bilen i älven. När mannen greps hade han emellertid inga skador. Sökandet efter bilen i älven och i området runt omkring gav på måndagskvällen inget resultat.

MULLSJÖ filadelfiagrupp, som tidigare tillhört Umeå pingstförsamling, hör sedan i vår till Hörnefors pingstförsamling; avståndet till Hörnefors är ju mycket kortare. Förutom gudstjänster bedriver pingstvärnerna i Mullsjö barn- och ungdomsverksamhet. En tälmötesserie med pastor David Fahlstedt, Hörnefors, som ledare, har nyss avslutats. Tillresande talare medverkade: pastorer Kristina Klint, Gammelstad, Olof Klint, Norrfors och Bengt Andersson, Eksjö. Sångare från Hörnefors pingstförsamling och Mullsjö filadelfiagrupp medverkade också.

Simskola har hållits vid Mullsjön ett 10-tal somrar. I år deltar cirka 375 elever. Som simlärare fungerar folkskollärarna Margareta Abrahamson, Nordmaling, och Åke Nordbrant, Umeå och som medhjälpare Ann-Kristin Larsson, Lögdeå, Eva Nordbrant, Umeå, och Staffan Engman,

I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen butiksföreståndare Kurt Ivan Holmgren, Vännäs köping och fil. mag. Anna Greta Öhman, dotter till hemmansägare Bo Öhman och hans maka Elsa, f. Svedberg, Lögdeå. Vig-seln förrättades av prosten Sigvard Spinnell.

Efter vigseln åkte brudparet i öppen landå, med brudens fader som kusk, till Levar Hotell där brudens föräldrar gav middag.

8/7 1969

I Nordmalings komministergård vigdes på lördagen fabriksarbetaren Rolf Håkan Enar Johansson och kontoristen Vega Mariana Karoline Strinnholm, båda från Nordmaling. Vigseln förrättades av prosten Sigvard Spinnell. (Foto: Alfons, Nordmaling).

8/7 1969

På pastorsexpeditionen i Nordmaling vigdes på lördagen fabriksarbetaren Nils Gustav Eriksson, Rundviksverken och Signe Eleonora Lindström, f. Österlund. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt David Lindström. (Foto: Alfons, Nordmaling).

I Nordmalings komministergård vigdes på fredagen herrn inge Roland Ahlin och fröken Karin Eleonora Johansson, Linköping. Vigselförrättare var prosten Sigvard Spinnell. (Foto: Alfons, Nordmaling).

I Nordmalings komministergård har vigsel ägt rum mellan skogsarbetaren Osmo Aarne Kyllönen och fröken Edit Sofia Keränen, båda skrivna i Brattfors, Nordmaling. Vigselförrättare var prosten Sigvard Spinnell. (Foto: Alfons, Nordmaling).

8/7 1969

Mullsjö. Simskolan pågår i tre veckor.

För bilburna badgäster kan nämnas att det sedan i fjol finns en parkeringsplats i närheten av Mullsjöbadet. Man hoppas nu på bidrag, så att man kan utföra en del planeringsarbeten vid badplatsen. Angående fisket kan nämnas att det nu fordras fiskekort, vilka G. A. Ågren förmedlar.

DÖDSFALL 8/7 1969

Johanna Bäckström, Gräsmyr. På Nordmalings sjukstuga avled på söndagen fru Johanna Kristina Bäckström, f. Wikström, Gräsmyr, maka till framlidne hemmansägaren Oskar Bäckström. Hon var 82 år och sörst närmast av fem barn, sonhustrur, barnbarn och tre syskon.

Fru Bäckström var född i Gräsmyr. Makarna gifte sig 1918 och fru Bäckström fick då ett stort bondesam med alla dess bestyr att sköta. Hon var känd som en duktig och dog hemmets kvinna och offrade sig helt för att ställa allt till det bästa för de sina.

Hon var religiöst sinnad och sedan många år medlem i Gräsmys katolska missionsförening.

Vår kära Mor, Svärmor och Mormor

Johanna Kristina Bäckström

* 7/8 1886 † 6/7 1969

har lämnat oss för att ingå i den eviga sabbatsvilan. Djupt sörjd och saknad av oss barn, barnbarn, släktingar och vänner.

Gräsmyr den 7 juli 1969

Sigfrid
Gustaf och Mimmi
Thyra och Birger
Ingegerd, Charina
Ester och Arne
Leif och Sol-Britt, Stig, Sture
Sven och Raima

Så vila i frid, ty dagen är slut
Ditt edbara hjärta har somnat
Din livsgärning lever den sinar ej ut
Fast armen i döden har domnat
Vi tacka för allt vad i livet du skänkt
För kärlek och lycka vad vackert du tänkt
Må klockorna ringa till vila.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 12 juli kl 13.00. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnas minne äro varmt välkomna till Församlingsgården efter jordfästningsakten. O. s. a. senast den 10 juli Tel. 0930/700 56 eller 700 47. Meddelas endast på detta sätt.

RAGNARS LOGE LÅNGRON

Dans lördag den 12 juli kl 21.00—01.00

Musik: FIGAROKVINTETTEN

Ungdom i alla åldrar, välkommen till en trevlig kväll i fager skärgårdsnatur. Tältplatser.

Fritidsbebyggelse i Nordmaling synas av byggnadsnämnd

Nordmaling (VK) Byggnadsnämnden i Nordmaling hade vid sammanträde på onsdagen inget att erinra mot att Per-David Jonsson, Mullsjö, upprättar byggnadsplan på tomtmark vid havet på hemmanet i Järnäs 1:28. Området är drygt 50.000 kvm. I samband med sammanträdet företogs nämnden syn av fritidsbebyggelse i Levar, Järnäs och Långron.

Byggnadslov för sommarstuga beviljades Gustaf Gustafsson, Levar Levar samf ällt. Karl-Gösta Johansson, Umeå, (Järnäs samfällt), Leif Hammarstedt, Umeå, (Ava 5:12) Byggnadslov för uthus gavs Sven Axroth, Nordmaling, båt- och uthus (Järnäs 1:28) och H. Degerman, Rundvik för uthus vid sommarstuga i Storäng.

NY KOMMINISTERGÅRD

Nordmalings kyrkoråd fick dispens för byggande av ny komministergård i kv Kullen, Nordmaling. Folke Gustafsson, Rundvik, byggnadslov för om- och tillbyggnad av garage i kv Virkesmätaren i Rundvik och Masonite AB för garage på Lögdeå 12:1 Rundvik. Mimmi Åberg, Rundvik fick byggnadslov för uthus i kv Kniven, Rundvik och Alvar Markström, Nordmaling, för uthus på Järnäs 1:24.

Byggnadslov för smärre om- och tillbyggnader gavs till Tage Eliasson, Nordmaling, Sören Vedin, Nordmaling, Erling Dahlberg, Lögdeå, Hilmer Åberg, Lögdeå, Konfrid Holmgren, Lögdeå, Allan Arvidsson, Nordmaling och vidare hade man inget att erinra mot att Malte Lögdeström, Norrfors flyttade kiosk från Norrfors 2:169 till Norrfors 2:170.

Bertil Carlsson, Umeå, fick byggnadslov för uthus på Levar 3:71 (Nyvik), Utterströms entreprenader för vattenverk i Färskär och Sven Svensson, Nyåker, byggnadslov för befintligt uthus i Krike.

Slutligen beslöt nämnden upphäva tidigare tomtindelning i kv Folkparken och man uttalade sig positivt för AB Näslunds järn, Nordmaling, planerade magasinbygge i kv Herkules i Nordmaling.

12/7 1969 Sparbössas stals i Nordmalings museum

Nordmaling (VK) Sparbössan i Nordmalings hembygdsmuseum har stulits. Bössan, som är av plåt och från sekelskiftet fanns på sin plats vid besöksboken i ett av rummen på museet under midsommaren. Hur mycket pengar som fanns i bössan är ej känt men det rör sig knappast om någon större summa. Tjuven har troligen tagit sig in genom att slå sönder ett fönster. Saken har polisanmälts.

Svetsare Birger Severin Palmgren och Gerd Marie Lindahl, båda från Nordmaling. (Burmans Foto, Burträsk).

11/7 1969

VIGSEL 10/7 1969

Lars Håkan Öberg, Rundvik och Britt Sirene Gustavsson, Rundvik. Vignelsen förrättades i Vilhemina kyrka av kyrkoherde Billström. (Foto: Nystedt foto).

Herr Kent Abrahamsson, Karlsbäck och Inger Edman, Norrfors. Vignelsen förrättades i Sionskyrkan, Norrfors, av pastor Olof Klinth. (Foto-Centrum Umeå).

12/7 1969

Tack för gott jobb. Flottningschef Joakim Staël von Holstein tackar hemmansägare Hugo Åström, Bergsjö, som varit med vid Lögdeälven ända sen 1921. Mellan dem flottningsförmän Zeibrandt Nygren.

Nu är sista klampen sorterad av flottarna vid Lögdeälven

Nordmaling (VK) Natten till fredagen var det definitivt slut för flottningen i Lögdeälven. Då utsorterades de sista av årets ca 630.000 klampar och i och med att den sista stocken passerat sorteringsverket är det slut på flottarepoken efter älven. På torsdagseftermiddagen var tack- och avskedskaffe med tal av flottningschef Joakim Staël von Holstein och historieberättande av bl a hemmansägare Hugo Åström, Bergsjö, som arbetat vid sorteringen i Lögdeälven i 48 år eller ända sen det blev ett fast skiljeställe.

Stämningen var lite tryckt i början i flottarstugan nere vid skiljet. Fru Ing-Britt Näslund, Mo, och hennes medhjälpare hade dukat fram smörgåsar, öl och läsk för båda vakterna

— ca 60 man och några damer — och det blev kaffe och cigarrer.

MINNEN

Flottningschefen ville höra minnen från gångna år men ingen ville börja. Man tyckte det var tråkigt att det nu var slut med livet ute på de mer eller mindre slippriga bryggerna. Det låg mera av "gravöl" i stunden än flottarfest.

Till slut kom dock Hugo Åström, Bergsjö (69) veteran i laget upp. Berättade om hur det var då man började 1921. Då var det åtta bolag som flottade virke i älven och det var 30–40 sortiment att hålla reda på. 900.000 bitar sorterades första året och när det var så många grupper var det att hålla reda på alla yxhuggmärken och inte få "tjivar" i mötten.

Virkesmästare Erik Molin, Mo, 44, sade sig ha varit nere vid skiljet ända sedan han var "lillpojke" varenda dag — utom på avlöningsdagarna. Då kom polisen — för indrivningar — och gårdafarihandlare och då tordes han inte vara där.

På den sk gamla goda tiden var det betydligt mera folk vid skiljet. De senaste åren har man varit 30 man på varje vakt. Tidigare var det — förutom många sortiment — betydligt mera virke. Närmare två mil klampar vissa år.

Flottningschefen Staël von Holstein avslutade med att tacka alla. Talade om de besvärliga förhållanden som rått vid skiljet. Hur man förr haft upp till 50 grupper mot nuvarande tre. Att man ibland haft för lite vat-

kommer det att gå hädanefter när inte flottningsföreningen ser till strandskoningar m m — blir det en kommande uppgift för naturvårdsverket?

Under senare år har Masonite AB, Rundvik, tagit hand om allt flottgods från Lögdeälven. Inspektör Harald Lundberg representerade mottagarsidan och framförde sitt och bolagets tack för det goda samarbete som rått mellan bolaget och flottningsföreningens ledning.

ANDERS

I Rundviks kyrka vigdes på lördagen herr Krister Persson och fröken Birgitta Hedlund, båda Rundviksverken. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt Harry Marklund.

15/7 1969
†

Min älskade Maka,
vår kära Mor och Mormor

Sanna Maria
Olofsson

f. Johansson
* 7/8 1888
† 12/7 1969

har lugnt och fridfullt insomnat
i tron på sin Frälsare, sörjd av
oss, övrig släkt och vänner.

Gamla Brattsbacka 14 juli 1969

MANFRED OLOFSSON
Gerda och Georg
Felix och Karin
Signhild och Karen
Barnbarnen

Flitig så länge krafterna räckte
Stillsam och nöjd du levat din
tid.
Somnat när Allmakten livslågan
släkte.
Ljust är ditt minne, vila i frid.

Jordfästningen äger rum i Ny-
åkers gravkapell söndagen den 20
juli kl 9.45. I stället för blommor
tänk på missionen.

Sanna Maria Olofsson, Gamla Brattsbacka. På Nordmalings sjukstuga avled på lördagen fru Sanna Maria Olofsson, född Johansson, Gamla Brattsbacka, maka till före hemmansägare Manfred Olofsson. Hon var nära 81 år och sörjes närmast, förutom av maken, av tre barn, Gerda, maka till hemmansägare Georg Lundgren, Brattsbacka, Felix, byggnadsarbetare i Södertälje samt Signhild, maka till kronojägare Karl Lundgren, Murjekk, sonhustru och barnbarn.

Fru Olofsson var född i Mariebäck, Bjurholm och yngst bland sexton syskon. Redan när hon var två år blev hon faderlös. Efter att redan från tidiga barnår varit ute och tjänat hos andra, gifte hon sig 1918 och bosatte sig i Gamla Brattsbacka. Makarna drev på sin tid ett förhållandevis stort jordbruk och fru Olofsson gjorde sig känd som en duktig och idogen lantbrukarhustru. Gården överlät de för ett 20-tal år sedan till en cotter och svärson.

Läkarstationen i Nordmaling blir AMS-jobb

Nordmalings kommun söker hos AMS statsbidrag för att som breds-kapsarbete uppföra pump- och brandstation i Rundvik för en beräknad kostnad av 750.000 kr.

Västerbottens läns landsting vill som breds-kapsarbete bygga läkarstation i Nordmaling för en kostnad av drygt 5,6 milj. kr.

12/7 1969 Skidlöpare som bytte underlag!

— Klart som korvspad! Grabben ska bli skidlöpare! Det har han ju förutsättningar för, konstaterade gamle skidbasen Hjalmar Bergström.

Men nu blev grabben ingen "plankhasare" — han blev på sin tid en av landets bästa långdistanslöpare i stället, med en femteplacering i London-OS 1948, som största framgång.

Namnet? Severt Dennolf, förstås.

Vari tog Orrböle-expressen vägen sedan då? Det har ju gått drygt 20 år sedan han stod på toppen.

— Joo, jag sitter kvar här i min hembygd. Jag har dock flyttat in från Orrböle och in i Nordmaling. Livet har varit fram tåmligen var-samt med mig.

Det "blidde" ingen skidlöpare av Severt. Varför, då då?

— Tyvärr ådrog jag mig en lunginflammation i samband med skidloppning, vilket skrämdde mig från vinterföre till sommarföre, klagade den fd storiöparen.

♦ Tänk, skidloppning!

— Trots att jag inte ångrar ett enda steg på löparbanan, så är det trots allt skidloppningen som varit och är min stora passion, fortsatte Severt och blev nästan lyrisk, när han frammanade minnet av snötyngda granar och ett ensligt ringlande skidspår.

— Att träningslöpa nu för tiden blir det lite och ingenting, men jag håller mig i form med en del tennis, och som sagt skidloppning. Skidloppningen som jag...

Där fick vi mana Severt tillbaka till ordning igen — det här var ju tänkt att "avhandla" löparen Dennolf.

— Tja, mitt bästa år var väl 1949, då jag satte mitt personrekord på specialdistansen 10.000 m: 30.13.2.

En tid som förefaller vara tämligen gångbar än i dag?

— Nej knappast. Lite självkritisk får man allt vara. Det som var bra för 20 år sedan, det är egentligen ganska risiga resultat, med nutida mått mätt.

♦ "Löparmaskiner"

— Året-runt-träning? Nää, det var bara "fanatikerna", som sysslade med det, fnös Severt lite föraktfullt. Nu är det ju löparmaskiner, som jager

runt på banorna världen över! Undrar om de har lika kul, som vi hade?

— OS i London, ja. En stor upplevelse för en 28-åring från Orrböle.

Men det var en ruskig ordning där! Så tex blev jag i resultatlistan placerad före norrmannen Stokken, trots att han var 7-8 m före mig i mål! I resultatlistan står jag kvar på 5:e plats, — jag blev faktiskt 6:a...

Och inte var arrangörerna pigga på att ändra på det heller...

— Det är rätt lustigt, när man tänker tillbaka, och tittar i klippböckerna. (Joo, det händer ibland). Där sitter man och läser om Severt Dennolf. "Dennolf hade seet och överraskande arbetat sig upp i töten..." etc. Och jag har inte det intrycket att det är mig det handlar om. Tydligt att man trots allt blir äldre...

♦ Dröm: ungdomsarbete

Jovisst, blir man äldre. Men visst verkar den nu 49-åriga Severt Dennolf till sinnet vara bara en yngling, som utan större sentimentalitet tittar tillbaka. Finge han göra om de sista 30 åren, hade han gjort något annorlunda?

— Min dröm är, och har varit, att arbeta med ungdom. Med det är svårt utan utbildning, tyvärr. Jag knogar som byggnadsarbetare nu och för all del, det trivs jag fint med. Men hade jag slutat aktivt år 1969, så då hade jag antagligen "slagit mynt av mitt namn", och försökt bli idrottslärare. Se där min "hemliga" dröm!

Suckade Severt Dennolf och slog igen klippboken med en smäll, för att återgå till tippkärren med murbruk, som han springer(!) omkring med, på husbyggena runt Nordmaling.

GEPE

Severts fighting-face i sin dagliga gärning, bakom tippkär och spade.

juli 1969

Amerikansk stipendiat gästar Gräsmyr-familj

GRÄSMYR har just nu besök av en amerikansk pojke, John Kubota (17), från Ithaca i södra delen av staten New York. Det är genom organisationen Experiment in International Living (artikel i VK 9/7) som John kommit till Sverige. Han bor hos familjen Hans Johagen. "Vi är mycket glada och tacksamma över att vi fått ta emot en amerikansk gäst", säger fru Margareta Johagen.

På frågan om vad John tycker om Sverige, svarar han att han är positiv till det mesta. "Sverige är i stort sett ett respekterat land i Staterna", berättar John.

Några intressanta skillnader och likheter mellan Ithaca och Sverige. Tobak får man inte köpa förrän vid 18 års ålder (!!), men man får röka tidigare om man kan erhålla tobak från sina föräldrar.

Körkort får man i staten New York ta redan vid 16. I en del stater behövs man bara vara 14, medan man i andra däremot måste ha fyllt så mycket som 21. Det är alltså en skillnad på sju år mellan vissa staters körkortsålder. 17–18 är dock det mest vanliga.

Träskor är något som inte finns att köpa i Ithaca, men John har nu passat tillfället att skaffa sig ett par svenska träskor.

Skolplikt har man till 16 år, alltså som här, men man börjar skolan redan vid fem.

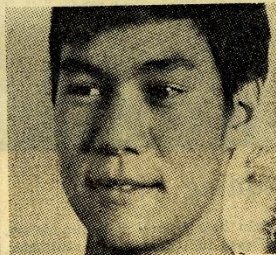
Ett främmande språk (för det mesta franska eller tyska) får man frivilligt börja med vid 12 års ålder. Det är alltså två år senare än vi i Sverige börjar med ett främmande språk, men så har man ju i USA världsspråket nummer ett som modersmål.

Från det att man börjar vid Junior High School vid 12 till dess att man slutar High School vid 18 måste man betala 5 dollar per år. Om man sedan börjar på college får man betala allt, även undervisningen.

Så mycket politisk aktivitet har man inte på skolan där John går, bara om politiken hör till skolämnen. Idrott har man desto mer av; amerikansk fotboll, basketboll, ishockey, lacrosse (ett indianskt-amerikanskt bollspel) för att nämna några grenar.

Midssommar firas inte. Däremot har man en högtid, kallas Thanksgiving day, sista torsdagen i november, när man bl a äter helstekt kalkon. Inuti kalkonen har man stuffing (fyllning) bestående av bl a smör, bröd och grönsaker. Jul och påsk firas ju, men något olika våra seder, bl a det att man ger presenter till varandra även till påsk.

Inte bara för John Kubota utan

17-åriga John Kubota från Ithaca USA

även för familjen Johagens egna ungdomar har det varit en trevlig och lärorik tid, när de fått utbyte och kontakt med en jämnårig pojke från en annan kontinent.

Kvartslampa tände matta i Levar-hus

Nordmaling (VK) En kvartslampa var på fredagen den direkta orsaken till ett eldsvådetillbud hos hemmansägare Enar Magnusson, Levar. Skadorna begränsades till en sönderbränd heltäckande matta samt rök- och mindre vattenskador.

Ett åskväder drog fram över bygden på förmiddagen med påföljd att denna del av byn blev strömlös under några timmar. Under tiden var en fyraårig son på gården och lekte i lekarna Magnussons sovrums. Han hade då tydligen tagit ned en kvartslampa och även slagit på den. Lampan blev liggande kvar på mattan och när sen strömmen återkom överhettades mattan och den började brinna under stark rökutveckling.

Fru Astrid Magnusson upptäckte på ett tidigt stadium rökutvecklingen i övre våningen och hon slog larm till Nordmalings brandkår. Rökdykare från brandkåren kunde snabbt ta sig upp i sovrumsrummet och få elden under kontroll. Sovrumsrummet blev ordentligt nedrökt och dessutom orsakade tillbudet en del vattenskador. Fastigheten var nyrenoverad.

NORDMALINGS- krönika

DET KLAGAS allmänt bland de yrkesverksamma jordbrukarna över att höstkörden kommer att bli långt under det normala. Torkan och värmen satte tydligen ordentligt stopp för tillväxten. Slåttarna håller nu i kustbygden på att vara till större delen avklarade, men det är tunt med hässjor på fälten.

Det håller ju för övrigt på att vara omodernt att hässa. I dag skall det vara skultorkat. Allt flera av de större gårdarna går in för denna torkemetod. Man får då in höet under tak på en gång samtidigt som det tunga manuella arbetet minskar till ett minimum.

Slåttarbetet har gynnats av fint väder, och det är speciellt viktigt att höet får förtorka på fälten om det skall torkas i en skultork. Men även för dem som tillämpar den gamla metoden med hässjning är det givetvis jättefint att höet får torka upp före hässjningen.

På fredagen blev det, åtminstone här i Nordmalingsbygden, viss stagnation i slåttarbetet. Det har regnat något, men knappast kan man tala om ordentligt rotblöta. Regnet behövdes. Jag var ute i trädgården i går en stund och där var jorden torr som aska. Bra på så sätt att det varit lätt att hålla efter ogräset. Men även om kulturväxterna tycks ha klarat sig ovanligt bra trots torkan har det gått sakta med tillväxten.

Jordgubbarna har svårt att mogna och de bär som är klara är ovanligt små för att vara första skörden. Tidig ordentlig vattning skulle säkert ha gjort succé, men som bekant gillar inte det kommunala vattenverket att man i torktider vattnar i trädgårdarna.

OVANLIT LUGNT har Nordmalingspolisen haft de gångna semesterveckorna om man bortser från allmän övervakning och alla de "smågrejer" som polisen får ta om hand men som aldrig syns med stora rubriker. Trots tät trafik på E 4 och livlig trafik på övriga vägar har distriktet varit förskonat från svårare trafikolyckor – peppar peppar – och olyckor över huvud taget. Det skall vi vara mycket glada över. Tyvärr är olycksstatistiken dystur på många andra håll.

ANDERS

I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen Joel Allan Eriksson och fröken Eivor Sonja Cecilia Hjort, båda från Nordmaling. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt David Lindström. (Foto: Alfons, Nordmaling).

Två skall provpredika i Nordmaling

Nordmaling (VK) Inför valet av ny komminister i Nordmalings församling, där tjänsteinnehavaren närmast har att efterträda prosten Sigvard Spinnell, blir det provpredikningar i Nordmalings kyrka med början den 3 augusti.

Komminister Helge Norgren, Sten-sele, bördig från Torrböle i Nordmalings församling inleder. Den 10 augusti provpredikar kyrkoadjunkt David Lindström, som just nu uppehåller komministertjänsten i Norrfors.

Den tredje sökanden till tjänsten i Nordmaling, kyrkoadjunkt Harry Marklund, Rundviksverken, behöver inte provpredika eftersom han, sedan något år tillbaka, innehar kyrkoadjunktstjänst inom församlingen. Valet till ny komminister i Nordmaling äger rum söndagen den 24 augusti.

22/7 1969

Min älskade Make
vår käre Far och Farfar

Bror Anton Rönnqvist

* 21/9 1901
† 20/7 1969

har stilla insomnat efter ett tåligt buret lidande lämnande oss släkt och vänner i djup sorg och saknad, men i ljust minne bevarad.

Hörsjö den 20/7 1969

GÖTA

Anders och Margareta
Hans-Olof och Ann-Chatrin
Sven-Erik
Barnbarn

Flitig så länge krafterna räckte, Stillsam och nöjd du levat din tid.

Somnat när allmakten livslågan släktet,
Ljust är ditt minne, vila i frid.

Jordfästningen äger rum i Lutherska bönhuset i Hörsjö lördagen den 26/7 kl 11.00. I stället för blommor tänk på missionen.

22/7 1969

Bror, Anton Rönnqvist, Hörsjö. På Nordmalings sjukstuga avled på söndagen hemmansägaren Bror Anton Rönnqvist, Hörsjö. Han var nära 68 år och sörjes närmast av maken Göte, född Eriksson, sönerna Anders, sjukvårdslärare i Härnösand, Hans Olof, studerande och Sven Erik, hemmansin i Hörsjö, 10 syskon, svär-dotter och barnbarn.

Han var född i Hörsjö, där han 928 förvärvade ett hemman. Genom dogt arbete förbättrade han egendomen såväl areal- som kvalitetsmässigt. Han var en utomordentlig skogsvårdare, och samvetsgrann i sin dagliga gärning.

Svensk-amerikaner på besök i Lögdeå föll i "rymdyra" då Aldrin klev ut på månen

Nordmaling (VK). Det finns ett par svensk-amerikaner just nu i Lögdeå som kanske har en särskild anledning att känna tillfredsställelse över amerikanarnas lyckosamma resa till månen. Det är Johan och Greta Jonsson, på tillfälligt besök i Sverige. Johan är född i Rundviksverken och Greta är från Södertörn i nyköpingstrakten. De har sitt hem i Los Angeles bara två kilometer från gamle farfar Aldrin, farfar till Edwin som gjorde Neil Armstrong sällskap på den första månpromenaden i världshistorien. Och makarna Jonsson har vid flera tillfällen varit tillsammans med gamle farfar, han som en gång utvandrade från Skoghall i Värmland. Då var han en anspråkslös okänd utvandrare, i dag bär han ett namn känt över hela världen.

Johan Jonsson, 69, utvandrade till Amerika 1927 och mötte då på båten sin blivande äkta hälft. De hamnade visserligen på olika platser i USA, men de uppehöll kontakten och en vacker dag var de man och hustru.

Johan började arbeta vid smedjan i Rundvik när seklet var ungt. Sedan blev det en kortare anställning i Umeå och därefter teknisk vidare-

utbildning i Katrineholm. Och där-
efter vinkade USA.

Han bosatte sig första tiden i Bridgeport, Conn. Kom sedan till Chicago och därifrån till Los Angeles. Där blev han rotfast som egen företagare. Han startade verkstad för tillverkning av flygplansdelar. Makarna har varit hem och hälsat på i Sverige vid ett flertal tillfällen och den 25 augusti avslutar de en två månaders sverigevistelse. Den började i makans hemtrakt och fortsätter nu i makens födelsebygd i Nordmaling.

Kontakten med gamle farfar Aldrin fick de genom den sk Vasalogen.

en organisation för svenskhetens bevarande på andra sidan Atlanten. Fru Greta var ordförande i en klubb i Los Angeles och där hade hon äran att hälsa farfar Aldrin välkommen och presentera honom. Sedan hade de resällskap med flyget över till Sverige 1962. Då var värmlänningen Aldrin på väg till Japan för att hälsa på sin son, som var anställd vid amerikanska flygvapnet, dvs pappan till månfararen Edwin och identisk med den som intervjuades av Arne Thorén i svensk TV i förra veckan.

"RAK OCH KNAK"

Farfar Aldrin är en ståtlig man, berättar makarna Jonsson. Trots sin höga ålder, han börjar närma sig 90, är han rak och knak i ryggen. En ståtlig representant för det värmländska folket. Ett folk som haft ord om sig att flytta och fara både hit och dit. Det går ju en historia om gamle kapten Nordensköld, att han, när han seglade med Veta uppe i polarisen mötte en ensam man uppe på isvidderna. En man som sökte efter masugnar och kolbottnar. Naturligtvis var det en värmlänning. Och nu har en företrädare för detta vackra landskap även satt sin fot på månen.

Den här Vasalogen har även som uppgift att ordna billiga gruppresor mellan USA och Sverige. Och det är just på en sådan gruppresa som makarna Jonsson nu befinner sig. Att de höll tummarna för Edwin Aldrin när han natten mot måndagen tog sina första stappande steg på månytan är fullt förståeligt.

H.B.

Makarna Greta och Johan Jonsson tar i VK del av USA-rapporterna om månfararna och deras bedrifter.

Knut Österberg

76-åring gick vilse Sov under en gran

Nordmaling (VK). 76-årige f. vaktmästaren Knut Österberg i Nordmaling har tillbringat två dagar och en natt i skogarna mellan Nordmaling och Hörnefors. Under hjortronplockning gick han på söndagseftermiddagen vilse. Natten tillbringade han ute. Hans hemsamarit konstaterade på måndagsmorgonen att Österberg inte varit hemma på hela natten och slog larm. Polisen och socialkontoret i Nordmaling började kartlägga Österbergs förhållanden under senaste dygnet och kunde konstatera att han varit synlig vid 11-tiden på söndag förmiddag efter Brattforsvägen norr om Nordmaling. Därmed vad man på det klara med att han sökt sig ut till skogsmarkerna för att plocka hjortron.

På måndagseftermiddagen började nordmalingspolisen företa efterforskningar samtidigt som larm gick till kolleger i angränsande distrikt. Strax före kl. 17 kom dock beskedet att Österberg påträffats av några andra hjortronplockare.

Österberg hade varken mat eller dryck med sig. Han var märkbart tagen av strapatserna, men ändå i förvånansvärt god kondition.

Två skadade vid älgkrock i Olofsfors

Nordmaling (VK). En umefamilj, Ingvar Olsson, 60, med maka och två barn, krockade strax före midnatt, natten mot måndag, med en kraftig älg efter E 4 vid Leduån i Olofsfors. Familjen Olsson var på hemväg söderifrån. Det blev en våldsam smäll och hela övre delen av bilen skalades av. De båda makarna i framsätet fick skador och måste föras till Umeå lasarett.

Fru Gunnel Olsson, som förutom skärsår även erhållit hjärnskakning, fick stanna kvar för vård, medan maken fick återvända till hemmet sedan han fått sina skador, i huvudsak skärsår, omsedda.

Barnen som låg och sov i baksätet klarade sig helt oskadda.

ÄNNU EN KROCK

En olycka kommer som bekant sällan ensam och på måndag förmiddag kom olyckan numro två på exakt samma ställe. Två bilister möttes och båda gav olycksbilen så stor uppmärksamhet att man tydligen glömde titta i färdriktningen. Det blev en krock som resulterade i ytterligare två mer eller mindre demolerade fordon. Dessbättre utan personskadorna den här gången.

Dass-stöld i Nordmaling

En stöld av mera ovanligt slag har anmälts till Nordmalings-polisen. Under helgen har en utetolett av vägförvaltningens typ försvunnit från Plantskolan vid Olofsfors. Polisen understryker att det behövs minst två man för att forsla bort en toalett av den stulna typen. Polisen är tacksam för tips.

Vår älskade Mamma
och Mormor

**Alma Lovisa
Larsson**

f. Bäckström
• 1/6 1882
† 22/7 1969

har lämnat oss, syskon, övrig släkt och många vänner i stor saknad. Hennes ljusa minne lever kvar.

Tallberg, Nyåker 23 juli 1969.

BARNEN

Barnbarn, Barnbarnsbarn

En gång, när slutat är allt ve, Skall skyn sig öppna, jag skall se I evigt ljus min Faders hus, Min Gud, min Frälsare.

Då skall min blick ej skymmas mer, Min hydda aldrig brytas ner, Och hunnen dit, i klädnad vit, Jag allt förklarat ser: Och med Guds folk i paradiset Jag tala får på himmelskt vis Om allt Hans råd, Hans makt, Hans nåd. Hans namn ske lov och pris.

Jordfästningen äger rum i Nyåkers gravkapell lördagen den 2 aug. kl. 13. De som önska närvara inbjudes till kyrksalen efter jordfästningsakten. I stället för blommor tänk på missionen.

Alma Lovisa Larsson, Tallberg, På tisdagen avled fru Alma Lovisa Larsson, Tallberg, Nyåker, maka till framlidne hemmansägaren Johan Petter Larsson. Hon var 87 år och sörjes närmast av barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Hon var född i Tallberg och hade så gott som hela sin livsgärning knuten till byn. 1902 ingick hon äktenskap och i omsorgen om hemmet och de sina förtroddes hon aldrig. Sedan många år var hon medlem av Tallbergs EFS.

RAGNARS LOGE LÅNGRON

DANS för ungdom i alla åldrar

Lördagen den 26 juli kl 21.00—01.00

Musik: LEWIS

Välkommen till en trevlig kväll i fager skärgårdsnatur
Illuminationer.

Parken RUNDVIK

ONSDAG 30 juli • DANS kl. 20-24

Lägre entré före kl 20.30. Ytterligare rabatt för medlemmar i Midnight Club.

En danskväll med norrlandstoppen

BARACUDAZ

Parken RUNDVIK